

FINSPÅNG

Förskolans plan för att främja likabehandling och förebygga trakasserier och kränkande behandling

Metallens förskola

MAJ 2021

Innehåll

1. Bakgrund	4
2. Vision	5
HUR?	5
Hur gör vi barnen delaktiga:.....	5
Hur gör vi vårdnadshavarna delaktiga:	5
Hur gör vi pedagoger delaktiga:.....	6
3. Utvärdering av föregående års plan	7
4. Kartläggning och nulägesanalys	7
5. Diskrimineringsgrunder	9
Kön.....	9
Etnisk tillhörighet.....	11
Religion och annan trosuppfattning	12
Funktionsvariabel.....	13
Sexuell läggning.....	14
Könsöverskridande identitet	16
Ålder.....	17
Annan kränkande behandling	18
6. Revidering av planen	19
7. Begreppsförklaring	19
8. Ansvarsfördelning	20
Förskolechefens ansvar.....	20
Personalens ansvar	21
9. Rutiner för hur förskolan ska utreda, åtgärda och dokumentera trakasserier eller kränkande behandling	21
10. Handlingsplan vid kränkning av anställd	22
11. Till dig som vårdnadshavare	22
12. Arbete på Metallens förskola	23
Jämställdhetsarbete	24
13. Bilagor	25
Bilaga 1	25
Bilaga 2	26
Bilaga 3	27
Bilaga 4	28
Bilaga 5	29
Bilaga 6	30
Bilaga 7	32

FINSPÅNG

Förskolans plan för att främja likabehandling och förebygga trakasserier
och kränkande behandling

1. Bakgrund

Enligt skollagen (2010:800) 6 kap. 8 § ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling. Förskolan är skyldig att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling.

Enligt diskrimineringslagen (2008:567) 3 kap.16 § ska utbildningsanordnare som bedriver utbildning varje år *arbeta med aktiva åtgärder för att förebygga och motverka diskriminering samt även främja lika rättigheter och möjligheter oavsett diskrimineringsgrund*. Diskrimineringsgrunderna som omfattas av lagens diskrimineringsförbud innefattar kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariabel (nu kallad funktionsvariation), sexuell läggning eller ålder.

Utifrån detta har vi skapat ”Förskolans plan för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling” vilken vi kommer benämna för **mångfaldsplan**. Arbetet med att utveckla och följa planen gäller samtlig personal inom förskolan.

2. Vision

Vi vill skapa en verksamhet *för alla* att trivas, lära och växa i, där ingen diskriminering eller annan kränkande behandling finns.

Jag är värdefull för den jag är!

HUR?

Vi utgår från ett normkreativt förhållningssätt, vilket innebär att bidra till att uppmärksamma normer. Vi vill ge plats åt olikheter och se alla olika individers resurser istället för att låta oss hindras av stereotypa föreställningar.

Hur gör vi barnen delaktiga:

- Samtal om vårt värdegrundsarbete.
- Processreflektion.
- Vi utgår från en 3-stegsметод för gränser

1. **Sätt ord på vad som händer**
2. **Tala om hur du känner**
3. **Tala om hur du vill att det ska vara**

- Barnintervjuer och enskilda samtal.
- Vi kommer ha barnråd (se bilaga 2) och genomföra trygghetsvandringar. Vi genomför trygghetsvandringar 1 gång per termin (mars och oktober). En trygghetsvandring innebär att vi gör barnintervjuer där vi sammanställer barnens känslor på olika ställen på gården och i miljön inomhus. Vi använder oss av figurer med olika känslor som barnen får peka på.
- Genom att läsa och samtala om böcker.

Hur gör vi vårdnadshavarna delaktiga:

- Att vi informerar om och anslår förskolans mångfaldsplan. Vi kommer också synliggöra värdegrundsarbetet på förskolan genom att sätta upp dokumentation på mångfaldsväggen. Vi har en mångfaldsvägg på vardera plan. En för plan 3 och en för plan 4.

- Att ge vårdnadshavare möjligheten att lyfta mångfaldsfrågor på utvecklingssamtal och förskoleråd.
- Lägga ut mångfaldsplanen på Finspångs kommuns hemsida.
- Vi skickar ut planen till samtliga vårdnadshavare.

Hur gör vi pedagoger delaktiga:

- Vi har mångfaldsmöten ca. en gång i månaden med en deltagande från varje avdelning.
- Vi använder oss av barnkonventionens kompisböcker för att få arbetet levande.
- Vi har en stående punkt på APT:n som rör arbetet med mångfald.
- Vi har valt att utgå från denna checklista för bemötande. Vi vill sätta individen och dess känslor i fokus för att göra ett gemensamt normkreativt arbete.

1. **Placering:** Vart sitter jag? Har jag en plan med vart jag sitter? Eller om jag står – varför står jag? Ser jag alla barn och elever? Har jag ögonkontakt med samma barn som igår? Vad signalerar jag min plats? Vem sitter jag med, barn eller vuxna? Har jag placerat ut barnen, hur i så fall?
2. **Kroppsspråk:** Hur sitter eller står jag? Är min kropp mjuk och avslappnad? Eller skapar jag en kroppslig barriär till exempel genom att sitta med armarna eller benen i kors? Använder jag mig av ett varierande kroppsspråk eller endast de som ingår i normen för mitt kön?
3. **Lyssnande:** Lär jag under tiden jag lyssnar? Är jag koncentrerad på vad som sägs eller visar jag det? Tänker jag noga igenom det som sägs eller är jag på väg mot nästa fråga eller ämne? Lyssnar jag mer på vissa än på andra? Lyssnar jag mer på sådant som jag förväntar mig att höra eller mer på sådant som är förvånande? Lyssnar jag efter tillfällen att utmana barnens perspektiv och efter svar som utmanar mina egna perspektiv?
4. **Språkliga signaler:** Uppmuntrar och stödjer jag de barn och elever som talar? Ger jag stödsignaler som att nicka uppmuntrande, säga ”mm”, ”aha”, ”vad hände sen?”. Hur är jag med barn som bryter in? Har jag en tanke med det jag tar upp med barnen? Hur och när tar jag upp frågor kring normer, om de frågorna aldrig kommer upp spontant?
5. **Ögonkontakt:** Har jag ögonkontakt med dem jag talar med och dem som talar med mig? Ser jag dem? Vad händer med ögonkontakten när någon bryter in? Hur många barn har jag

- ögonkontakt med under en och samma dag? Hur förflyttar jag mig i rummet för att skapa ögonkontakt med fler barn?
6. **Respons:** Svarar jag när ett barn eller en elev talar till mig? Vilka signaler ger jag? Är jag avslappnad och vänlig eller är jag sträng, förbjudande och distanserad? Svarar jag så att mina svar ger nya infallsvinklar/ fler perspektiv till barnen? Svarar jag olika barn på olika vis och finns det i så fall mönster i detta?
 7. **Talutrymme:** Hur mycket utrymme tar jag själv/kollegorna och hur mycket utrymme får barnen och eleverna? Ser jag till att alla får samma utrymme? Är jag intresserad av att barnen eller eleverna "tänker", eller är jag bara ute efter "rätt svar"? Utmanar jag barnens tankar? Utmanar jag utan att söka efter ett särskilt svar?

3. Utvärdering av föregående års plan

Sammanfattning:

Vi har valt att frånga sedan tidigare använda trivselregler. Trivselreglerna var ett material som skapades tillsammans med barnen för att diskutera hur man ska vara mot varandra. Vi känner här att mycket av ansvaret läggs på det enskilda barnet, och har istället valt att utgå ifrån en checklista för bemötande, vilken vi visar längre upp. Detta för att lägga ansvaret på oss pedagoger. Regler handlar ofta om rätt och fel, och vi vill istället fokusera på individens känslor och bemötande.

Vi upplever att den förra planen inte förklarar **hur** de arbetat med olika punkter.

4. Kartläggning och nulägesanalys

Metod och stöd för att göra en kartläggning och nulägesanalys (se Bilaga 1). Kartläggning av nulägesanalys samt punkter i det dagliga arbetet.

Vi har i flera år sett att planen inte är levande i verksamheten. Vi behöver därför djupare diskussioner för att alla i arbetslaget ska vara insatta i planen samt hur vi arbetar.

För att få syn på kränkningar arbetar vi med en kontaktbarometer under v 7 (se bilaga 3), samt trygghetsvandringar en gång varje termin.

Vi använder en checklista för jämställdhetsarbete, vi arbetar nu med att introducera barnen i barnråd och planerar lägga fram att göra ett fördjupat arbete i barnens egna trygghetsplan, då barnen på Metallens förskola själva kommer få vara delaktiga i att utforma en trygghetsplan.

Vi har en pågående revidering av mångfaldsväggarna, och arbetar för att de hålls levande i verksamheten.

Vår strategi för att upptäcka och kartlägga eventuella kränkningar är att:

- Vara en kompetent och närvarande pedagog i barngruppen.
- Samtal med barnen enskilt och i grupp sker kontinuerligt.
- Vardaglig kontakt med vårdnadshavare.
- Kontaktbarometer samt trygghetsvandringar
- På avdelningarna görs inför varje nytt läsår en kartläggning av barngruppen och verksamheten utifrån en checklista med punkter att utgå från. (Se bilaga 2)
- Under vecka 13 och 43 genomför vi trygghetsvandringar.
- Vi filmar olika situationer och observerar sedan våra egna handlingar och ordval för att upptäcka risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Vi kommer att ha barnråd och ett extra fokus på barnkonventionens kompisböcker.

Analys utifrån kartläggning:

Eftersom mångfaldsplanen tidigare år inte varit ett levande dokument har vi under denna termin diskuterat och kommit fram till aktiviteter för att få mångfaldsplanen levande i verksamheten.

Vi har introducerat checklistan för bemötande för samtliga på Metallens förskola och arbetat utifrån den med hjälp av filmning som observationsmaterial.

Vi arbetar ständigt med att revidera våra mångfaldsväggar och sätta upp dokumentation i relation till mångfaldsarbetet.

Vi skickar den reviderade mångfaldsplanen till föräldrarna i ett månadsbrev.

Vi kommer genomföra trygghetsvandringar under vecka 13 och därefter diskutera hur resultatet ser ut.

Åtgärder utifrån kartläggningen:

- Skapa tryggare barn på alla avdelningar genom att hjälpa varandra med barnen mellan avdelningarna, utifrån verksamheten och barnens förutsättningar.
- mångfaldsplanen är en stående punkt på avdelningsmöten och APT.
- Anslå och delge vårdnadshavare mångfaldsplanen.

Årets mål för att förebygga diskriminering och trakasserier:

Att skapa en trygg lärandemiljö på förskolan genom att utföra trygghetsvandringar tillsammans med barnen. Trygghetsvandring genomförs 1 gång/termin enligt årsplanen samt om behov uppstår.

Aktiviteter för att nå målen:

Trygghetsvandring avdelningsvis. Vi har ett gemensamt dokument att utgå från när vi genomför trygghetsvandringar på avdelningarna. Vi har därför valt att förankra mångfaldsplanen i processreflektionen och ha det som en stående punkt.

5. Diskrimineringsgrunder

Alla som går i skolan eller förskolan ska känna sig trygga. Alla barn och elever ska ha lika rättigheter och möjligheter. Den som driver en skola måste därför noga planera arbetet så att ingen elev blir sämre behandlad än någon annan. Ingen ska bli diskriminerad på grund av någon av de 7 diskrimineringsgrunderna (www.do.se/lattlast) vilka vi kommer förklara närmare här under, samt hur vi arbetar med dessa.

Kön

Att vara kvinna, man eller tillhöra någon annan könstillhörighet. Vi har enligt diskrimineringslagen (2017) ett förbud att behandla män och kvinnor eller annan könstillhörighet olika.

Ur förskolans läroplan:

Förskolan ska aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmonster som begränsar barnens utveckling, val och lärande.

Hur förskolan organiserar utbildningen, hur barnen blir bemötta samt vilka krav och förväntningar som ställs på barnen bidrar till att forma deras uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska därför organisera utbildningen så att barnen möts, leker och lär tillsammans, samt prövar och utvecklar sina förmågor och intressen, med samma möjligheter och på lika villkor, oberoende av könstillhörighet (Lpfö 18, s. 7).

Så här arbetar vi för att främja alla barns lika rättigheter oavsett könstillhörighet:

- Vi ger alla barn fler möjligheter och handlingsfrihet att vara en individ, oberoende av kön.
- Vi strävar efter att erbjuda en okodat miljö som lockar alla individer. Vi formar en miljö där vi medvetet väljer färg och placering av material. Vi har också en tanke om vilket material vi köper in, så att det ska locka alla individer. Vi har därför valt att ta in mer okodat återbruksmaterial.
- Vi följer vår jämställdhetschecklista (bilaga 1), samt checklista för bemötande i vårt dagliga arbete

Årets mål för att förebygga diskriminering och trakasserier:

Ett fortsatt arbete kring att utveckla miljön utifrån litteratur, föreläsningar och studiebesök.

Filma för att få syn på eventuell diskriminering eller trakasserier. Självreflektion diskussion och hjälpa varandra genom observation.

Aktiviteter för att nå målen:

Fortsätta att läsa litteratur, gå på föreläsningar, utbildningar samt uppdatera oss om ny forskning.

Vi har en fortsatt tanke om vilket material vi köper in så att det inte lockar ett visst kön.

Uppföljning och utvärdering:

Uppföljning fortlöpande i mångfaldsgruppen.

Uppföljning och utvärdering på arbetslagsträffarna en gång i månaden.

Gemensam utvärdering på förskolan en gång/år, med start maj 2017.

Etnisk tillhörighet

Förskolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet. Förskolan ska också aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn som deltar eller söker till verksamheten oavsett etnisk tillhörighet. Med etnisk tillhörighet menas enligt 1 kap. 5 § i diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Om du är född i Sverige kan du vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. Du kan också ha flera etniska tillhörigheter. Var och en har rätt att definiera sin egen tillhörighet.

Ur förskolans läroplan:

Det svenska samhällets ökande internationalisering ställer höga krav på människors förmåga att leva med och förstå de värden som ligger i en kulturell mångfald. Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Kännedom om olika levnadsförhållanden och kulturer kan bidra till att utveckla en förmåga att förstå och leva sig in i andra människors villkor och värderingar (Lpfö 18, s. 5-6).

Så här arbetar vi för att främja alla barns lika rättigheter oavsett etnisk tillhörighet:

- Vi ger alla barn fler möjligheter och handlingsfrihet att vara en individ, oberoende av etnisk tillhörighet.
- Vi strävar efter att erbjuda en okodat miljö som lockar alla individer. Vi formar en miljö där vi medvetet väljer färg och placering av material. Vi har också en tanke om vilket material vi köper in, så att det ska locka alla individer. Vi har därför valt att ta in mer okodat återbruksmaterial.
- Vi tar tillvara på tillfällen att prata om likheter och olikheter.
- Vi tar till vara på barnens frågor om mångfald
- Vi följer vår jämställdhetschecklista, (se bilaga 1.)

Årets mål för att förebygga diskriminering och trakasserier:

Ett fortsatt arbete kring att utveckla miljön utifrån litteratur, föreläsningar och studiebesök.

Filma för att få syn på eventuell diskriminering eller trakasserier. Självreflektion diskussion och hjälpa varandra genom observation.

Aktiviteter för att nå målen:

Fortsätta att läsa litteratur, gå på föreläsningar, utbildningar samt uppdatera oss om ny forskning.

Vi har en fortsatt tanke om vilket material vi köper in. Vi har exempelvis köpt in dockor som speglar olika etniciteter.

Uppföljning och utvärdering:

Uppföljning fortlöpande i mångfaldsgruppen.

Uppföljning och utvärdering på arbetslagsträffarna en gång i månaden.

Gemensam utvärdering på förskolan en gång/år, med start maj 2017.

Religion och annan trosuppfattning

Alla har rätt till sin religion/trosuppfattning. Begreppet annan trosuppfattning innefattar religiös åskådning t ex buddism och ateism. Andra etiska, filosofiska eller politiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Förskolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Föräldrar har också rätt att uppfostra sina barn i enlighet med sin tro. Det gäller för förskolan att respektera alla dessa rättigheter.

Ur förskolans läroplan:

Barn i förskolan ska inte bli ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Därför ska undervisningen vara saklig, allsidig och icke-konfessionell (Lpfö 18, s. 6).

Så här arbetar vi för att främja rättighet till sin egen religion eller trosuppfattning:

- Vi respekterar alla religioner och trosuppfattningar. Vi har bland annat aktiviteter för att få förståelse för olika trosuppfattningar.
- Vi har ett levande arbete i att erbjuda en miljö som visar på mångfald och religionsfrihet.
- Vi har ett öppet samtalsklimat med vårdnadshavare gällande våra olika högtider.
- Vi svarar på barnens frågor när de uppstår.
- Vi följer vår jämställdhetschecklista, se bilaga 1.

Årets mål för att förebygga diskriminering och trakasserier:

Ett fortsatt arbete kring att utveckla miljön utifrån litteratur, föreläsningar och studiebesök.

Filma för att få syn på eventuell diskriminering eller trakasserier.

Självreflektion diskussion och hjälpa varandra genom observation.

Förskolan ska erbjuda ett lekmaterial som speglar samhället och främjar mångfald.

Vi vill uppmärksamma fler kulturer och visa på olika sätt att leva i andra länder.

Aktiviteter för att nå målen:

Fortsätta att läsa litteratur, gå på föreläsningar, utbildningar samt uppdatera oss om ny forskning.

Ha ett medvetet tänk när vi köper in material (litteratur, spel, pussel, figurer mm.) så att det är inkluderande och speglar olika religioner och trosuppfattningar.

För att uppmärksamma andra kulturer utgår vi från mångfaldsalmanackan.

Fortsätta att läsa litteratur, gå på föreläsningar, utbildningar samt uppdatera oss om ny forskning.

Uppföljning och utvärdering:

Uppföljning fortlöpande i mångfaldsgruppen.

Uppföljning och utvärdering på arbetslagsträffarna en gång i månaden.

Gemensam utvärdering på förskolan en gång/år, med start maj 2017.

Funktionsvariabel

Funktionsvariabel är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Under funktionsvariabel återfinns även de neuropsykiatriska funktionshindren som t ex ADHD och autism.

Ur förskolans läroplan:

Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar

behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd. Alla barn ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt. Barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans ska få detta utformat utifrån sina egna behov och förutsättningar (Lpfö 18 s. 6).

Så här arbetar vi för att främja allas lika värde och anpassa vår verksamhet till alla barn:

- Vi tar tillvara på tillfällena att prata om likheter och olikheter.
- Vi tar till vara på barnens frågor om mångfald.
- I samråd med vårdnadshavare bestäms vilken information som ska vara öppen kring barnet och dess behov.
- Vi anpassar miljön med hänsyn till barnens olika förutsättningar.
- Vi följer vår jämställdhetschecklista, se bilaga 1.

Årets mål för att förebygga diskriminering och trakasserier:

Förskolan ska erbjuda ett lekmaterial som speglar samhället och främjar mångfald. Vi har bland annat köpt in figurer med olika funktionsvariabler för att visa på olikheter.

Aktiviteter för att nå målen:

Fortsätta att läsa litteratur, gå på föreläsningar, utbildningar samt uppdatera oss om ny forskning.

Ha ett medvetet tänk när vi köper in material (litteratur, spel, pussel, figurer mm.) för att spegla olika funktionsvariabler.

Uppföljning och utvärdering:

Uppföljning fortlöpande i mångfaldsgruppen.

Uppföljning och utvärdering på arbetslagsträffarna en gång i månaden.

Gemensam utvärdering på förskolan en gång/år, med start maj 2017.

Sexuell läggning

Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuell läggning.

Läroplanens mål:

Utbildningen ska ge barnen möjlighet att utveckla sin förmåga till empati och omtanke om andra genom att uppmuntra och stärka deras medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Den ska ge barnen möjlighet att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor (Lpfö 18, s. 5).

Så här arbetar vi för att främja förståelse för olika familjbildningar och alla människors lika värde:

- Vi tar till vara på barnens frågor om mångfald.
- Vi pratar om att familjer kan se olika ut och läser litteratur som belyser olika sexuella läggningar.
- Vi följer vår jämställdhetschecklista, se bilaga 1.

Årets mål för att förebygga diskriminering och trakasserier:

Ett fortsatt arbete kring att utveckla miljön utifrån litteratur, föreläsningar och studiebesök.

Filma för att få syn på eventuell diskriminering eller trakasserier.

Självreflektion diskussion och hjälpa varandra genom observation.

Aktiviteter för att nå målen:

Fortsätta att läsa litteratur, gå på föreläsningar, utbildningar samt uppdatera oss om ny forskning.

Ha ett medvetet tänk när vi köper in material (litteratur, spel, pussel, figurer mm.) för att spegla olika sexuella läggningar.

Uppföljning och utvärdering:

Uppföljning fortlöpande i mångfaldsgruppen.

Uppföljning och utvärdering på arbetslagsträffarna en gång i månaden.

Gemensam utvärdering på förskolan en gång/år, med start maj 2017.

Könsöverskridande identitet

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses i diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Läroplanens mål:

Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt (Lpfö 18, s.5).

Så här arbetar vi för att främja alla barns lika rättigheter oberoende av vad barnet identifierar sig som:

- Vi ger alla barn fler möjligheter och handlingsfrihet att vara en individ, oberoende av kön.
- Vi strävar efter att erbjuda en okodat miljö som lockar alla individer. Vi formar en miljö där vi medvetet väljer färg och placering av material. Vi har också en tanke om vilket material vi köper in, så att det ska locka alla individer. Vi har därför valt att ta in mer okodat återbruksmaterial.
- Vi tilltalar barnen med namn istället för att benämna med deras kön.
- Vi följer vår jämställdhetschecklista, se bilaga 1.

Årets mål för att förebygga diskriminering och trakasserier:

Ett fortsatt arbete kring att utveckla miljön utifrån litteratur, föreläsningar och studiebesök.

Filma för att få syn på eventuell diskriminering eller trakasserier.

Självreflektion diskussion och hjälpa varandra genom observation.

Aktiviteter för att nå målen:

Fortsätta att läsa litteratur, gå på föreläsningar, utbildningar samt uppdatera oss om ny forskning.

Vi har en fortsatt tanke om vilket material vi köper in så att det lockar alla barn oavsett vad de identifierar sig som.

Uppföljning och utvärdering:

Uppföljning fortlöpande i mångfaldsgruppen.
Uppföljning och utvärdering på arbetslagsträffarna en gång i månaden.
Gemensam utvärdering på förskolan en gång/år, med start maj 2017.

Ålder

Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla.

Ur förskolans läroplan:

Alla barn ska få en utbildning som är utformad och anpassad så att de utvecklas så långt som möjligt (Lpfö 18, s.6).

Så här arbetar vi för att främja likabehandling oavsett ålder:

- Vi delar in barnen i grupper efter behov utan att namnge ålder.
- Vi följer vår jämställdhetschecklista, se bilaga 1.

Årets mål för att förebygga diskriminering och trakasserier:

Ett fortsatt arbete kring att utveckla miljön och vi utgår utifrån litteratur, föreläsningar och studiebesök.

Filma för att få syn på eventuell diskriminering eller trakasserier gentemot olika åldrar. Självreflektion diskussion och hjälpa varandra genom observation.

Aktiviteter för att nå målen:

Fortsätta att läsa litteratur, gå på föreläsningar, utbildningar samt uppdatera oss om ny forskning.

Gå igenom och komplettera förskolans material (litteratur, spel, pussel, figurer mm.) så att det är inkluderande och lockar barn i olika ålder.

Uppföljning och utvärdering:

Uppföljning fortlöpande i mångfaldsgruppen.
Uppföljning och utvärdering på arbetslagsträffarna en gång i månaden.

Gemensam utvärdering på förskolan en gång/år, med start maj 2017.

Annan kränkande behandling

Ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns värdighet.

Ur förskolans läroplan:

Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på (Lpfö 18, s.5).

Så här arbetar vi för att främja likabehandling:

- Vi utgår ifrån en checklista för bemötande och diskuterar barnsyn och förhållningssätt.
- Vi kommunicerar om hur man är en bra kompis och strävar efter ömsesidig respekt i förskolan.
- Vi är närvarande pedagoger och finns som stöd vid konflikter.
- Vi är medvetna om miljöns betydelse för att förebygga kränkningar.
- Vi ger barnen redskap för att förstå andra.
- Vi följer vår jämställdhetschecklista, se bilaga 1.

Årets mål för att förebygga diskriminering och trakasserier:

Ett fortsatt arbete kring att utveckla miljön utifrån litteratur, föreläsningar och studiebesök.

Filma för att få syn på eventuell diskriminering eller trakasserier.

Självreflektion diskussion och hjälpa varandra genom observation.

Aktiviteter för att nå målen:

Fortsätta att läsa litteratur, gå på föreläsningar, utbildningar samt uppdatera oss om ny forskning.

Gå igenom och komplettera förskolans material (litteratur, spel, pussel, figurer mm.) så att det är inkluderande och lockar alla barn.

Uppföljning och utvärdering:

Uppföljning fortlöpande i mångfaldsgruppen.
Uppföljning och utvärdering på arbetslagsträffarna en gång i månaden.
Gemensam utvärdering på förskolan en gång/år, med start maj 2017.

6. Revidering av planen

I början av hösten på första mångfaldsmötet fastställs "Förskolans plan för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling" inför för kommande läsår. Förskolan genomför kontinuerligt uppföljning av planen och innan sommaren gör förskolan en gemensam utvärdering och revidering av planen.

7. Begreppsförklaring

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ, och därmed kränkande, behandling av individer eller grupper utifrån olika grunder såsom kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsvariabel.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Kränkningar kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, alla går när man kommer)
- texter och bilder (teckningar, lappar och fotografier).

Trakasserier

Trakasserier är en behandling som kränker ett barns värdighet och som har koppling till någon av de skyddade diskrimineringsgrunderna, det vill säga kön, funktionsvariabel, sexuell läggning, etnisk tillhörighet och religion eller annan trosuppfattning.

Annan kränkande behandling

Med annan kränkande behandling menas ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som *saknar* koppling till en diskrimineringsgrund.

Diskriminering

Är när ett barn missgynnas i förskolan och det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariabel eller sexuell läggning. Diskriminering kan till exempel ske genom förskolans regler, pedagogiska verksamhet eller de anställdas förhållningssätt

Direkt/indirekt diskriminering

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad indirekt diskriminering. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Likabehandling

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

8. Ansvarsfördelning

Förskolechefens ansvar

Det är förskolechefens ansvar att:

- Se till att all personal, alla barn/elever och vårdnadshavare känner till att diskriminering och annan kränkande behandling inte är tillåten i förskolan.
- Se till att det bedrivs ett målinriktat arbete att främja barns och/eller elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsvariabel samt annan kränkande behandling.
- Se till att det upprättas och utvärderas en mångfaldsplan i samarbete med personal, barn/vårdnadshavare.
- Se till att det finns rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation av trakasserier och annan kränkande behandling.

- Om förskolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och att åtgärder vidtas.

Personalens ansvar

Det är personalens ansvar att: Följa förskolans plan för att främja likabehandling och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

- Föra regelbundna samtal om barns trivsel med både barn och vårdnadshavare.
- Vara insatt i mångfaldsplanen och läsa den regelbundet.
- Utgå ifrån checklistan för bemötande.
- Planera och genomföra den dagliga verksamheten på ett sådant sätt att ingen utsätts för diskriminering eller kränkande behandling.
- Dokumentera händelser som upplevs kränkande och vidta åtgärd enligt planen.
- Mångfaldsplanen ska presenteras varje hösttermin för barnens vårdnadshavare.
- Det är personalens ansvar att göra vårdnadshavarna och barn delaktiga kring arbetet med mångfaldsplanen.
- Alla vuxna agerar direkt då vi ser att någon blir kränkt eller utsatt.

9. Rutiner för hur förskolan ska utreda, åtgärda och dokumentera trakasserier eller kränkande behandling

Våra rutiner när vi upptäcker eller får en signal om att ett barn/vuxen kan vara utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkning av ett annat barn/vuxen.

Vi följer Finspångs kommuns rutiner och styrdokument och alla fall av kränkningar utreds, åtgärdas, dokumenteras och följs upp utan dröjsmål.

Vad du som personal gör då du ser, hör eller får kännedom om en incident (kränkning, trakasserier, diskriminering, hot, våld etc):

1. Ingrip – stoppa incidenten.

2. Samtala med barn/vuxen – ta reda på vad som har hänt.
3. Uppmana och stöd barn/vuxen till att lösa konflikten på ett sådant sätt att de lämnar varandra i en god stämning/försoning.
4. Informera barn/vuxen hur du går vidare.
5. Informera förskolechef om den aktuella incidenten.
6. Informera vårdnadshavare om den aktuella incidenten.
7. Dokumentera i incidentrapport.

Incidentrapporten finns som bilaga 4.

10. Handlingsplan vid kränkning av anställd

När personal får kännedom om att någon ur personalgruppen har blivit kränkt ska ansvarig chef kontaktas. Det behöver inte vara den som kränkts som kontaktar ansvarig chef.

Ansvarig chef kontaktar den kränkta och gör en bedömning i varje enskilt fall. Har kränkning förekommit kontaktar ansvarig chef den som uttryckt kränkningen för att medvetandegöra och upplysa denna om att Finspångs kommun inte accepterar någon form av kränkning.

Vid ytterligare kränkningar kan ansvarig chef göra en polisanmälan. Handlingsplanen finns som bilaga 5.

11. Till dig som vårdnadshavare

Som vårdnadshavare har man också ett stort ansvar. Om förskolan och hemmet tar avstånd mot all kränkande behandling får detta positiv inverkan på barnen. Om du som vårdnadshavare misstänker att ditt eller något annat barn utsätts för kränkande behandling eller liknande ska du/ ni kontakta personalen. Dina tankar och åsikter kring utformandet av mångfaldsplanen med dess aktiva åtgärder är betydelsefulla.

12. Arbete på Metallens förskola

VÄRDEGRUNDSARBETE

I Finspångs kommun finns i alla verksamheter ett arbete för att skapa en gemensam värdegrund. Den gemensamma värdegrunden ska vara bidragande till stimulerande och tillåtande verksamhet. I detta uppdrag har Metallens förskola utgått ifrån de mål som finns i förskolans läroplan.

Metallens värdeord:

Glädje, Utforskande, Tillsammans

Genom att särskilt prioritera/fokusera på *glädje*, *utforskande* och *tillsammans* skapas goda möjligheter för varje enskild individs utveckling och lärande.

Glädje: Alla barn och vuxna ska känna sig viktiga och värdefulla för den hen är. Det ska vara roligt att lära sig nya saker. Utbildningen ska vara positiv och glädjefylld med lekfulla undervisningar.

Utforskande: Alla barn och vuxna ska ges möjlighet att uppleva med alla sina sinnen. Vi utforskar omvärlden tillsammans på ett lustfyllt sätt. Vi upplever, undersöker och upptäcker tillsammans.

Tillsammans: Alla barn och vuxna ska känna att de är en del av utbildningen. Vi lär av och med varandra.

Vår utbildning genomsyras även av Finspångs kommuns vision och ledstjärnor som är; ansvar, serviceanda och utveckling.

Jämställdhetsarbete

I förskolan läggs grunden för barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och tänka normkreativt.

Ett normkreativt perspektiv innebär att det demokratiska arbetet på förskolan synliggörs.

Normer och förväntningar ska inte begränsa det enskilda barnets utveckling och lärande. Varje barn ska ges många möjligheter och stor handlingsfrihet utifrån olika förutsättningar.

På Metallens förskola hålls ovanstående arbete levande genom vårt jämställdhetsarbete. Det innebär att pedagoger behöver rikta blicken mot sig själva och det egna förhållningssättet samt genom ständig fortbildning. Även vilket material som erbjuds samt hur miljön är utformad har stor betydelse och är något vi ständigt utvecklar.

På Metallens förskola finns en mångfaldsgrupp med representanter från varje avdelning. Alla på förskolan är delaktiga i att föra arbetet framåt.

13. Bilagor

Bilaga 1

Checklista för jämställdhetsarbete

Vi arbetar efter en checklista för att kvalitetssäkra vårt jämställdhetsarbete.

- Vi bekräftar alla barn vid namn flera gånger dagligen.
- Vi uppmärksammar barnen för deras person istället för utseende.
- Vi tänker på att erbjuda samma ordförråd och begrepp till både pojkar och flickor, och i samma omfattning.
- Vi påminner varandra i vårt dagliga arbete om att ha ett genusmedvetet perspektiv.
- Vi könar inte alltid djur och saker i sånger, ramsor eller leken utan varierar han, hon och den.
- Vi erbjuder våra barn normbrytande litteratur som visar på mångfald så som; etnicitet, könsroller, familjekonstellationer, kulturer, funktionsvariabler mm.
- Vi ansvarar för att utmana barnen i leken och hur de använder leksaker och påvisar nya användningsområden.
- Vi skapar genusmedvetna aktiviteter och för diskussioner med barnen.
- Vi anpassar miljön för att ge leken de bästa förutsättningarna för pojkar och flickors valmöjlighet och delaktighet.
- Vi lyfter fram goda exempel för att synliggöra jämställdhet.
- Vi gör föräldrar delaktiga i vårt jämställdhetsarbete

Reviderad 2021-03-10

Bilaga 2

Rutin för Metallens förskolas Barnråd

På Metallens förskola kommer vi att ha barnråd sju tillfällen per läsår. Pedagoger som sitter i mångfaldsgruppen, rektor och två barn från varje avdelning kommer att delta.

Syftet med Barnrådet: Pedagogerna och rektor för förskolan vill i samtal och genom reflektion tillsammans med barnen få fram hur de ser på förskolan. Vad som är bra och vad vi skall förbättra. Vi vill skapa möjlighet för barnen på hela förskolan att få ett forum tillsammans där de får möjlighet till delaktighet i förskolans arbete och att där de också får möjlighet lära känna varandra.

Bilaga 3

Kontaktbarometer

Hjälper till att bryta negativa mönster och synliggör behov av förändringar i relationer. Ger svar på vilka barn som blir positivt bekräftade, vilka som blir sedda och vilka som ofta får negativ uppmärksamhet. Observationen ska göras snabbt, det är den första spontana tanken när man ser barnets namn som ska noteras.

1. Varje person i arbetslaget utgår från en lista med barnens namn.
2. Invid namnet markeras ett + för det barn man tycker sig ha en god och positiv kontakt med. Man sätter ett – för de barn som man har en negativ kontakt med, det kan vara ett barn som man ofta stoppar eller tillrättavisar.
3. Man sätter 0 för de barn man inte har någon kontakt med, barn som man sällan lägger märke till, man vet inte vad de har för favoritkamrater eller vad de helst leker med.
4. När hela arbetslaget gjort sina listor lägger man samman resultatet. Då framstår en helhet av hur relationerna mellan barn och vuxna är i gruppen just nu.

Fatima	+	+	-
Kim	+	+	+
Robin	-	-	+
Nikke	0	-	0

Hur går vi vidare och vad behöver vi göra utifrån resultatet?

FINSPÅNG

Förskolans plan för att främja likabehandling och förebygga trakasserier och kränkande behandling

Bilaga 4

FINSPÅNG

Enhet: _____
Läsår: _____
Datum: _____

Incidentrapport

Är som personal gör då de ser, hör eller får kännas ut som en incident i förhållande till trakasserier, intimering, hot, våld osv.

rip - stoppa incidenten
mötta med barnen - ta reda på vad som har hänt
genom och vid behov till att kalla konstfäst på ett sätt som inte gör barnen utrymna
omning/övning
omringa barnen för de gör våldet
omringa förskolechef om den skedd incidenten
omringa vårdnadshavaren om den skedd incidenten
kommentera i incidentrapport samt följ eventuella

Rolle för incidentrapport:

1. Incidentrapporten lämnas till förskolechef, eller av förskolechef utsedd person.
2. Förskolechef fattar beslut om eventuellt vidare insatser.
3. Uppföljande utvärdering (PBO) av förskolechef eller av förskolechef utsedd person.
4. Förskolechef, eller av förskolechef utsedd person, återkopplar till avvärdades samt berörd personal.

Steget 1 - Denna del fylls i av närvarande personal, samma personal är ansvarig för uppföljning och värdering i ärendet. Tänk på att dokumentationen i incidentrapporten ska vara kortfattad, uträdd och utan egna värderingar.

Ärendet/Barnen

Stift barn: _____ Alder: _____

virga inblandade: _____

lärande personal: _____ Vitnen: _____

lätt: _____ Tid: _____

hur bedöms incidenten?
kränkande behandling Mobbning Trakasserier Diskriminering Hot/våld Inget

Ja _____ Datum _____
Inget

ländelsen är anmäld till förskolechef:
ska ske skyndsam, se Skol. 6 kap 10 §)

FINSPÅNG

Viktiga åtgärder:

Uppföljning:

Utvärdering:

Underskrift ansvarig personal: _____ Datum: _____

FINSPÅNG

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när skolan på ovilliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och behandlingen är samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder.

Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att en elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka tvingas tillträda till ett visst grannstämprogram med motiveringen att det rymmer för så många flickor på just detta program.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsfaktum som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla elever serveras samma mat, kan skolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett upprepat och kränkande i elevs världighet, men som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av föroljande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel "barnsliga", "barnsvenskor" eller "barnsliga", generaliseringar. Det kan också handla om att någon blir kallad "blått", "mopp", "fulla", "bura", eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att en elev eller student känner sig föroljande, hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett upprepat och kränkande i elevs världighet, men som inte har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett upprepat och kränkande i elevs världighet. Några exempel är behandling som kan vara råg, illamun, uttryck och kränkande bilder eller meddelande på sociala medier.

Både skolpersonal och elever kan agera på ett sätt som kan upplevas som trakasserier eller kränkande behandling.

Exempel på handlingar som kan vara det som i lagen beskrivs kränkande behandling

- Carl blir ofta kontaktad på nätet av elever på skolan. Där kallar de honom "pucka" och "tjockis". De har också lagt ut bilder av Carl på sociala medier. Bilderna har tagits i duschen efter gymnasiet.
- Lisa är måttig läsmaturist och vill inte ligga ner sig trots lärarens tilläggs. Ett mål som upprepar omfån dem datur med att läsaren get Lisa en örf.
- Oliver har skat fråga om han får vara med och leka på rasterna. Han är heller ensam än att bebba björn de andra säga att han inte får vara med. Skolans personal tror att Oliver är ensam för att han tycker om det. "Han är en ensamvarg", säger klassläraren. Oliver ockar inte förklara hur det egentligen ligger till.

Postadress Finspångs kommun, 612 80 Finspång Besöksadress Bergsgårdsvägen 13-15
Tfn 0122-850 00 Fax 0122-850 33 E-post kommun@finspang.se Webbolat www.finspang.se

FINSPÅNG

Daterad: 160113 Reviderad: 160113

et här har hänt:

ontakt med vårdnadshavare till samtliga inblandade barn:

namn: _____ Datum: _____

namn: _____ Datum: _____

namn: _____ Datum: _____

namn: _____ Datum: _____

ivrig information:

atum för planerad uppföljning:
nom två veckor)

FINSPÅNG

Step 2 - Anmälan till huvudman

Enhet: _____ Datum för incidenten: _____

Datum när anmälan inkom till förskolechef: _____ Datum för anmälan till huvudman: _____

Kortfattad information om ärendet:

Ärendet gäller incident mellan

Barn
 Barn mot personal eller...
 Personal mot barn

Änvariga förskolechef har beslutat om:

	Ja	Nej
Vidare utredning av förskolechef utsedd person görs:	☐	☐
Ärende till Centrala barn- och elevhälsan skickas:	☐	☐
Anmälan till arbetsmiljöverket lämnas in:	☐	☐
Anmälan till socialtjänsten enligt Sol, kapitel 14 § 1 lämnas in:	☐	☐

Underskrift förskolechef: _____ Datum: _____

FINSPÅNG

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Det kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, föroljande, föroljande eller bilder som är sexuellt anpassade. Det kan också handla om sexuell läggning. Det är personen som är utsatt som angår vad som är kränkande.

Repressalier

Personalen får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att eleven eller vårdnadshavaren har anmält skolan för diskriminering eller påstått förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling. Det gäller även när en elev, exempelvis som vittne, medverkar i en utredning som rör diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Mobbning

Att utsätta en kamraterens, tillika behandlad eller förtvylt. Något som sker mer än en gång och är ett återkommande övergrepp än att reta någon.

PIC•COLLAGE

FINSPÅNG

Bilaga 5

Handlingsplan vid kränkning av anställd

Bilaga 6

Stöd för kartläggning av nulägesanalys samt stöd i det dagliga arbetet

Syfte:

För att veta vad förskolan behöver göra för att förebygga och motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och för att främja barns lika rättigheter och möjligheter krävs en kartläggning av nuläget.

Samtal - med barn, föräldrar, personal, dagliga kontakter, intervjuer, utvecklingssamtal, föräldramöten el andra möten.

Vad har kommit fram ang. stämningen i barngruppen, trivsel, kamratskap, finns det barn som riskerar att bli utanför, finns det mönster utifrån diskrimineringsgrunderna vilka som är impopulära lekkamrater?

- *Lekmönster* - var leker barnen inne/ute, finns det lekmönster utifrån kön som behöver brytas?
- *Trygghet*. - finns det ställen/platser ute/inne som inte barnen känner sig trygga?
- finns det platser/ställen ute/inne som vuxna inte har uppsikt?
- *Språkbruk*. - finns det en jargong bland barn, föräldrar eller anställda som är nedsättande eller respektlöst?
- *Attityder och värderingar* - vilka värderingar och föreställningar finns hos personalen och i barngruppen angående kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariabel och sexuell läggning.
- *Tillgänglighet* - är miljön tillgänglig för alla barn, även de med funktionsvariabel? Ta reda på vilka behov som finns på er förskola.
- *Mat* - kan alla barn äta den mat förskolan serverar oavsett till exempel funktionsvariabel eller religion.
- *Barnens delaktighet* – ex. har barnen varit med och skapat trivselreglerna och är trivselreglerna levande hos barnen? (kompisregler)

- **Incidentrapporterna** – fungerar blanketten, vad har incidenterna handlat om, kan vi se något mönster?
- **Enkätvaren** - hur såg resultaten ut, titta på utvärderingen?
- **Utvärdering** – av förra läsårs mångfaldsplan
- **Kompetensutveckling** – saknas någon kompetens? ex. för att möta barn i behov av särskilt stöd.
- **Rutiner för akuta åtgärder**

Vet alla anställda hur de ska agera om de får kännedom om att ett barn blir trakasserat eller utsätts för kränkande behandling av andra barn?

Känner alla till rutinerna och anmälningsplikten?

Har personalen en gemensam syn på vad som menas med trakasserier och kränkande behandling?

Bilaga 7

Integritetspolicy

- Ordinarie personal och löpare som har månadsanställning öppnar och stänger förskolan.
- Ordinarie personal och löpare byter blöjor och hjälper till vid toalettbesök. Vid blöjbyte sätter vi ord på det vi gör och vi frågar barnen hur de vill ha det på toaletten tex. öppen eller stängd dörr, pedagog med eller väntar utanför.
Vid blöjbyte på yngre barn som har svårt att uttrycka sin vilja, har vi dörren på glänt.
- Vid vattenlek ute eller inne har barnen alltid blöja eller trosor/kalsonger på sig. Ordinarie personal och löpare tar hand om sövning/vila.
- Vid vattenlek tas endast foton eller film på händer eller fötter.
- Vid ny personal samarbetar avdelningarna med varandra för allas trygghet.
- Vi kramar barnen när de själva vill. Vi ”tar” aldrig kramar eller pussar från barnen.
Vi arbetar med förhållningssätt i hur vi är mot varandra och hur vi visar respekt, tex att barnen frågar om kompiserna vill ha en kram.
- Vi frågar med öppna frågor om ett barn uppvisar ett misstänkt beteende. Vi dokumenterar om ett barn säger/gör något som gör oss fundersamma.
- Vi vågar se, vågar fråga, vågar agera – det är vårt ansvar som vuxna. Vi har anmälningsskyldighet!
- Kontakta alltid rektor om du känner oro över barnets säkerhet.

FINSPÅNG

Förskolans plan för att främja likabehandling och förebygga trakasserier
och kränkande behandling